

BELÜGYMINISZTERIUM
III/II. Csoportfőnökség
40-29-2/1975.

Szigoruan titkos!
Különösen fontos!
3. sz. péld.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÚNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. § (2)
bekezdésére figyelemmel.

A III/II. CSOPORTFŐNÖKSÉG VEZETŐJÉNEK

02
.....számu

U T A S I T Á S A

Tárgy: A III/II. Csoportfőnökség központi szerveinek és a megyei RFK-ok III/II. Osztályainak a kémelhárítás központi értékelő rendszere részére történő adatszolgáltatási kötelezettsége, az információ-áramlás rendje.

Az elmúlt években folyamatosan történtek intézkedések a kémelhárítási Csoportfőnökség értékelő-elemző, koordinációs és tájékoztató munkájának javítására, központi jellegének erősítésére. Létrejött a Központi Kémelhárítási Adattár, a koordinációs tevékenység centrálisan a III/II-9. osztály hatáskörébe került, megkezdődött a gépi adatfeldolgozási rendszer kifejlesztése, stb. Az eredmények ellenére a fejlődés üteme azonban még nincs összhangban az egyre bonyolultabbá váló operatív helyzet objektív követelményeivel. Az értékelő-elemző, koordinációs és tájékoztató munkában mind elvi-értelmezési, mind gyakorlati vonatkozásban bizonyos ellentmondások mutatkoznak. Ennek egyik lényeges oka és egyben következménye is, hogy az információ áramlás mechanizmusában nem érvényesül a Csoportfőnökség központi igényeinek megfelelően az osztályok, alosztályok adatszolgáltatási kötelezettsége.

14. d.

45-9/7/75.

ÁBTL - 1.11.1. - II. s. - 45-9/7/1975. /1

50-1029/75

A megszerzett kémelhárítási értéket képező adatok jelentős része nem jut el a kémelhárítás központi értékelő rendszerébe. Ugyanakkor előzetes szelektálás nélkül, nagy mennyiségű, de értékelhető adatot nem tartalmazó alapanyag kerül az értékelő-elemző osztályra. A központi értékelő rendszer csak akkor tudja az ügyrendben előírt funkcionális feladatait eredményesen teljesíteni, ha értéket hordozó információkkal dolgozik; ha ilyenek folyamatosan keletkeznek és eljutnak a rendszerbe. Mindezek figyelembevételével, az információáramlás mechanizmusának tartalmi fejlesztése céljából, az adatszolgáltatási kötelezettség rendjét az alábbiak szerint szabályozom:

1./ Az adatszolgáltatási kötelezettség kiterjed;

- a III/II.Csoportfőnökség központi osztályaira és alosztályaira,

- a budapesti és a megyei RFK-ok kémelhárító osztályaira.

2./ A 0016/1973. sz. BM.h. utasítás szerint a szűrő-kutató munka, előzetes ellenőrzés, bizalmas nyomozás, játszmás ügyek, a határontuli munka és egyéb operatív tevékenység során keletkező minden olyan információt meg kell küldeni a III/II-9. osztálynak, amely parancsnoki /legalább alosztályvezetői - megyéknél osztályvezetői/ értékelés szerint

a./ az ellenséges hirszerző és propaganda szervekre, ezek tevékenységére és módszereire, a tevékenység háttérösszefüggéseire, a tevékenységet elősegítő társadalmi, személyi és tárgyi körülményekre, stb. vonatkozó új ismereteket tartalmaz, vagy korábbi ismereteket megerősít.

b./ A III/II-9. osztálynak kell megküldeni azokat a más állambiztonsági, vagy belügyi szervek hatáskörébe tartozó, értékesnek minősített információkat is, amelyek-

ben tájékoztató, vagy koordináló kötelezettség hárul a kémelhárítás szerveire.

A megyei /budapesti/ RFK-ok a hálózati kiutaztatási javaslatokat egységesen ugyancsak a III/II-9. osztálynak küldjék.

3./ A megszerzett adatok értékelése a kémelhárító munkában három szinten, - az adatot felderítő operatív tisztt, az operatív egység parancsnoki szintjén, valamint csoportfőnökségi szinten, /központi értékelő rendszerben/ valósul meg.

a./ Az adatot felderítő operatív tisztt tartalmi elemzés után köteles minősíteni a birtokába jutó információt állambiztonsági jelentőségének megítélése, titkossága és ellenőrzöttsége szerint:

- Meg kell határozni, hogy az információ az ellenséges tevékenység mely területére, formájára, illetve típusára vonatkozik, /a titkosság foka is ebből következik/ s milyen értéket képvisel.
- Mérlegelnie kell az ellenőrzést szolgáló intézkedések eredményének összevetése után, hogy az adat "ellenőrzött"-e, vagy "nem ellenőrzött". /Információt egyedül a forrás megbízhatósága alapján nem lehet ellenőrzöttnak minősíteni./
- Jelölnie kell az információ érvényességi időpontját /pl.: mikor történt eseményre vonatkozik/, valamint a megszerzésének dátumát.
- Gondoskodnia kell róla, hogy a személyekre vonatkozó információ tartalmazza az azonosításhoz szükséges, megállapítható adatokat /név, szül.hely és év, állampolgárság/ mert enélkül nem végezhető gépi adatfeldolgozás.

- b./ A kémelhárító egység parancsnoka /alosztály-, osztályvezető/ megfelelő ellenőrzés és szelekció alapján megerősíti, vagy szükség szerint módosítja az információ első szinten alkotott értékelését.

A központi értékelő rendszerbe csak a 3/a. pont értelmében beminősített, és az illetékes parancsnok láttamozásával, értékelő megjegyzésével ellátott, állambiztonsági értéket képező információkat tartalmazó anyagok kerülhetnek.

- c./ A beérkező információk központi szinten történő feldolgozása során a III/II-9. osztály feladata, hogy objektív értékrendszer alkalmazásával szükség szerint módosítsa az elsődleges minősítéseket. Erről azonban tájékoztatni kell az információt küldő szerv parancsnokát, mert a központi értékelés tartalmi reagálása ezáltal folyamatosan segíti az operatív helyzethez való igazodást.

- 4./ Az információ áramlás rendszerében minden szinten nagy figyelmet kell fordítani a kémelhárítás titkos forrásainak és egyéb konspirációs érdekeinek védelmére.

- a./ Az operatív technikai rendszabályok, valamint a K-ellenőrzés, külső figyelés, környezettanulmányozás alapanyagait a rendkívüli /sürgős/ esetektől eltekintve nem lehet a központi értékelő-elemző osztálynak megküldeni. Ezekből az anyagokból kivonat, vagy feljegyzés formájában kell az adatszolgáltatási kötelezettségnek eleget tenni.

A III/II-9. osztály vezetője azonban szükség szerint tanulmányozás céljából az alapanyagokat is bekérheti.

- b./ Azok az eredeti dokumentumok, amelyek titkos uton juttottak a kémelhárítás birtokába, a csoportfőnökhelyettesek egyedi döntései szerint kerülhetnek a központi értékelő rendszerbe.

c./ A III/II-9. osztály köteles biztosítani, hogy a központi értékelő rendszerbe áramló anyagok feldolgozása és tárolása során az információ titkossági fokának megfelelő, a TÜK szabályok által előírt, - szükség szerint speciális - védettsége maximálisan érvényesüljön.

5./ A központi értékelő rendszerbe irányuló adatszolgáltatási kötelezettség nem terjed ki az alábbi anyagokra:

- Főcsoportfőnökhelyettes, vagy magasabb vezetői hatáskörbe vont bizalmas nyomozás során keletkező anyagok.

Ezekben az esetekben a központi értékelő rendszer részére az ellenséges tevékenységre vonatkozó, általánosítható értékű információkat folyamatosan, egyedi döntések szerint, - az ügy lezárása után pedig összefoglaló jelentés formájában kell megküldeni.

- Hálózat szervezésével és vezetésével összefüggő javaslatok, jelentések.
- Operatív intézkedések /akciók, kombinációk, stb./ szervezését, engedélyezését és kivitelezését érintő munkaokmányok.
- Olyan információk, amelyek csak az operatív munka helyi szervezéséhez adnak általános, vagy részismeretet. /Pl.: követtségi objektumok belső életével kapcsolatos értesülések./
- Információk, amelyeket már első, vagy parancsnoki szinten értéket nem képező és koordinációs célra is alkalmatlan anyagnak minősítettek.

A kémelhárítás szervei továbbra is saját hatáskörben, közvetlenül végzik a koordinációt a közös feldolgozó munkában, illetve a közvetlenül érkező kérések kielégítése keretein belül.

6./ Jelen utasítás nem érinti a kémelhárítás szerveinek negyedévi és évi jelentési kötelezettségét, s a KKA-ba vételre is a korábban kiadott rendelkezések mérvadóak.

A III/II-9. osztály folyamatosan kísérelje figyelemmel e rendelkezések és a jelen utasításba foglalt adatszolgáltatási rend gyakorlati érvényesülését. A tapasztalatokról a negyedévi és évi jelentésekben folyamatosan adjon számot. Szükség szerint kezdeményezzen intézkedést a hiányosságok megszüntetésére, a rendszer hatékonyságának biztosítására.

A jelen utasítás megjelenése napján lép hatályba. Egyidejűleg a tárgykörben 1973. november 28-án kiadott "EMLÉKEZTETŐ" címet viselő ideiglenes főcsoportfőnökhelyettesi utasítást hatályon kívül helyezem.

Utasításomat a teljes személyi állománnyal ismertetni kell. Az egységes értelmezés és gyakorlat biztosítása érdekében az osztályvezetők gondoskodjanak róla, hogy a szakmai továbbképzés keretében is feldolgozásra kerüljön.

Budapest, 1975. augusztus 1.

Havasi László
Havasi László r. vezérőrnagy
főcsoportfőnökhelyettes
III/II. Csoportfőnökség vezetője

A másolat ³⁸ példányban,
a III/II-11. Osztály Xerox gépén
készült.
1975. aug. 13
Nytt.sz.: 178/1104

A másolat az eredetivel megegyezik.

Készült: 35 pld.-ban.
Kapják: elosztó szerint.
Nyt.sz.: 9-7-667/1975.

III/II. Csoportfőnökség

40-29-2/1975.

*központi irányítás*A MINŐSÍTÉS MEGSZŰNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. § (2)
bekezdésére figyelemmel.

T á j é k o z t a t ó

az egységes kémelhárítás értékelő-
elemző munkájának tapasztalatairól.

A Csoportfőnökség vezetői értekezlete megtárgyalta a csoportfőnökségen folyó értékelő-elemző és tájékoztató munka tapasztalatait, jelenlegi helyzetét és az alábbiakat állapította meg:

A kémelhárító munka általános hatékonysága emelésének egyik feltétele az értékelő-elemző munka színvonalának állandó javítása; rendszerének az egyre bonyolultabbá, összetettebbé és nehezebben áttekinthetőbbé váló operatív helyzet objektív követelményeinek megfelelő fejlesztése és folyamatos tökéletesítése. Elméletileg és gyakorlatilag is bizonyított, hogy az értékelő-elemző és tájékoztató munka színvonala közvetlenül befolyásolja a vezetés funkcióinak hatékonyságát, a szervezet tevékenységének eredményességét.

Az elmúlt években, különösen az 1971-es szervezeti igazítások óta jelentős intézkedések történtek a szervezett keretek között folyó értékelő-elemző és tájékoztató munka javítására. Ugyiszintén a parancsnoki tevékenységben az értékelő-elemző munkastilus erősítésére.

Mindezek eredményeként

- Az értékelő-elemző rendszer a végzett munkáról áttekinthetőbb képet tud nyújtani, jobban képes számot adni az elleneséges hirszerző szervek tevékenységének aktivitásáról, esetenként annak irányáról és módszereiről.

- Jobban hozzájárul az egységes és centrális kémelhárítási elv gyakorlati megvalósításához, a központi elveknek a megyei III/II. osztályok munkájában való érvényesítéséhez. Továbbá: a fő ellenség irányába történő általános orientáláshoz.
- Gyakoribbá és alaposabbá váltak a kémelhárítás egyes területeit érintő felmérések, helyzetelemzések, az egyes kémelhárítási témákat érintő összegeзések, értékelések. Mindez elősegítette az operatív munka reálisabb tervezését.
- Szervezettebbé és tudatosabbá vált az ellenséges tevékenység tapasztalatainak általánosítása és ennek gyakorlati hasznosítása, ugyszintén a nemzetközi tapasztalatok adaptálása.
- Megkezdődött és alapjaiban kiépült a gépi adatfeldolgozás rendszere. Létrejött és egyre hatékonyabban funkcionál a Központi Kémelhárítási Adattár. A "Titán" terv keretében hosszabbtávu feladatként megkezdődött a "Szignál-8" jelzőrendszer kialakítása. Jelentős előrelépés történt az értékelő-elemző munka technikai eszközfeltételeinek biztosításában.
- Eredményesnek bizonyult a koordinációs tevékenység centralizálása és feladatként a III/II-9. osztály hatáskörébe utalása. Ma már alapvetően biztosított, hogy a 9. osztály felé irányuló információáramlásba bekerülő adatok eljutnak a kémelhárítás, vagy a Belügyminisztérium illetékes szervéhez.
- Fejlődött az értékelő-elemző és tájékoztató munka szervezete, munkastilusa és az információáramlás mechanizmusa.

Az elért eredmények ellenére a tett intézkedések azonban nem hozták a változó objektív szükségletek növekvő követelményeinek megfelelő hatékonyságot. Az értékelő-elemző, tájékoztató

és koordinációs munkában mind elvi, mind gyakorlati vonatkozásban ellentmondások mutatkoznak, amelyek feloldását a kémelhárító szolgálat további eredményes tevékenysége érdekében lényeges kérdésként kell kezelni és ebből a problémafelfogási nézőpontból kell a további szükséges intézkedéseket megtenni.

Az értékelő-elemző, tájékoztató és koordinációs munka főbb hiányosságai, problémái

- Még mindig jellemző a túlzott decentralizáltság; az értékelő-elemző munka csoportfőnökségi szintű centrális jellegének gyengesége; a kémelhárítás mechanizmusában az értékelő-elemző osztály helyének nem egységes értelmezése, helyenként szerepének alábecsülése.
- Az értékelő-elemző munka elvi és gyakorlati kérdései az operatív tisztek, de a vezetők egy részénél is nem eléggé tisztázottak. A vallott elvek és a folytatott gyakorlat között bizonyos ellentmondás alakult ki. Néhány fontos kérdésben az egységes és pontos értelmezés hiánya is érződik. Így pl. az értékelő-elemző munkáért való felelősség kérdésében. A folytatott gyakorlatban ez sok esetben leszűkül a III/II-9-es osztály felelősségére és háttérbe kerül a parancsnoki felelősség. A javulás ellenére az adatszolgáltató kötelezettség változatlanul csak részben érvényesül. Az adatok nagy része nem kerül be a központi értékelő-elemző és tájékoztató rendszerbe. Ilymódon még mindig problémaként jelentkeznek az adatok szétforgácsoltsága, nem kielégítő centralizáltsága; ezen keresztül a csoportfőnökségi szintű értékelhetőség feltételének hiánya. A probléma alapvetően kettős veszélyt rejt magában; 1./ elsikkadnak az adatok, 2./ potenciális lehetőséget az elhanyagolt tevékenység voluntarista és prakticista megítéléséhez; egy-egy ügyön, vagy jelzésen keresztül történő általánosításához, az értékelő-elemző munkában az általános társadalompolitikai összefüggések figyelmen kívül hagyásához.

- A csoportfőnökség értékelő-elemző munkája még mindig nem elég aktív, nem reagál kellően az új jelenségekre, módszerekre, az egyes behatolási csatornák szerepének változó elemeire, nem hozza eléggé felszínre a felderítés gyengeségeit; a fehér foltokat a prevencióban és az elhárításban.

- Jelenlegi gyakorlatunkban nem alakult még ki az értékelő-elemző munka követelményeknek megfelelő mechanizmusa. A parancsnoki vonalon megvalósuló értékelő, adatszelektáló; értékrendbe soroló tevékenység technikailag nincs összekapcsolva a 9-es osztályon folyó tevékenységgel. A parancsnoki igény az értékelő-elemző munkastilus megkövetelésében az átlomány felé csökkent. Egyre gyakoribb, hogy az alapjelentések nem, vagy csak formális értékeléseket tartalmaznak. A 9-es osztály belső felállása; munkafolyamati mechanizmusa az elmúlt években kialakult formájában sem mindenben felel meg a követelményeknek. A gépi adatfeldolgozásra és tárolásra történt összpontosítás mellett háttérbe szorult az értékelő-elemző munka lényegi vonatkozásai. Nem alakult még ki az osztály tevékenységében egy megbízható, folyamatos mechanizmus jelleg.

- Jelenlegi gyakorlatunkban az információk felhasználása és a TÜK-szabályok szigorú betartása között is ellentmondás van. A 9-es osztály anyag és dokumentáció tároló rendszerre sem felel meg mindenben a biztonsági követelményeknek. Nem egységes az értelmezés és a gyakorlat a forrás és az információ tárgya titkossági fokának minősítésében. Nem eléggé differenciálódnak a keletkezett információk fontosságuk, vagy kevésbé fontosságuk alapján. Általában az információ témája nem kerül minősítés alá. Az értékelő-elemző munkában ez az értékrendben torzulást eredményez.

- A KKA adattárának folyamatos bővítését célzó munkában erősödött a mennyiségi szemlélet. Ennek eredményeként és amiatt, hogy a keletkezett információk értékbemínítési gyakorlatában - már a centrális jelleg hiánya miatt is - nem sikerült

egységes és azonos kritériumokra, kémelhárítási megítélésre alapuló értelmezést biztosítani a KKA adatbankja bizonyos mértékig felhígult.

- Nem alakult ki egységes elv és gyakorlat abban a kérdésben, hogy milyen anyagokat és milyen megítélés alapján kell a 9-es osztálynak megküldeni. Az elmúlt években a 9-es osztályon egy olyan törekvés erőltetése érvényesült /az értékelő munka javítása érdekében/, hogy a szervek függetlenül az információ értékétől, szelektálás nélkül minden anyagot küldjenek meg. Az adatszolgáltatási kötelezettség oldalán viszont késett az egyértelmű leszabályozás. E két körülmény a gyakorlatban komoly hiányosságot takaró ellentmondást eredményezett. 1./ A felderítés legértékesebb adatai nem kerülnek be a központi értékelő rendszerbe /ennek a még mindig meglévő meglehetősen erős adatfélétségi szemlélet is oka/. 2./ Nagy mennyiségben árasztják el a 9-es osztályt értéktelen anyagokkal.

Értékelő-elemző és tájékoztató rendszerünk meglévő hiányosságai a vezetői állományban azt a jogos hiányérzetet eredményezik, hogy nem kapják meg a szükséges segítséget az irányításuk alatt lévő terület átfogóbb értékeléséhez, áttekintéséhez, a szakmai munka tervezéséhez és szervezéséhez. E hiányérzettel kapcsolatban szükséges annak egyértelműsítése, hogy: 1./ az értékelő-elemző munka összkémelhárítási feladat, 2./ az értékelő rendszer csak akkor tud eredményesen visszareagálni, ha értéket hordozó információkkal dolgozik; ha ilyenek folyamatosan keletkeznek és eljutnak a rendszerbe, tehát az értékelő-elemző osztálynak minden állambiztonsági és más belügyi szervek feladatát érintő, értéket képező adatot meg kell kapnia függetlenül annak eredetétől és forrásától.

Az elért eredmények és a meglévő gyengeségek számbavétele, elemzése alapján a kémelhárítási csoportfőnökség értékelő-

elemző, koordinációs és tájékoztató munkája előtt az alábbi feladatok állnak:

- 1./ Tovább kell fejleszteni az értékelő-elemző munka meglévő központi rendszerét. El kell érni, hogy az megfeleljen a következő elvi követelményeknek:

Az értékelő-elemző, tájékoztató munka rendszerének biztosítani kell, hogy folyamatosan és optimális megbízhatósággal vizsgálni és elemezni lehessen a kémelhárítási feladatként jelentkező, alapvetően a hirszerző szervektől kiinduló ellenséges tevékenység egyes "tipusait", elkülönülő és elkülöníthető változatait, formáit; együttesen, kölcsönös összefüggésükben és külön-külön is; és pedig: 1. / nemzetközi hirszerző szervek szerinti bontódásban, 2. / a magyar társadalmi, politikai, gazdasági, tudományos-kulturális, stb. szféra strukturális tagoltságában. Egyidejűleg a rendszer mindezt úgy tegye lehetővé, hogy az ellenséges tevékenységnek az egyes behatolási csatornákhöz, mint bázislehetőségekhez kötődő megjelenítése, a megszemélyesülő kategóriahordozók is mindenkor vizsgálhatók és kivetithetők legyenek.

- 2./ Főcsoportfőnökhelyettesi utasításban egyértelműen szabályozni kell az információramlás rendszerét, - a 9. osztály felé történő adatszolgáltatási kötelezettséget.

A parancsnoki értékelő munka feladata, hogy első fokon az információt annak tartalma szerint is minősítse és szelektálja. Biztosítsa, hogy az értékelő rendszerbe csak az értéket hordozó információk kerüljenek.

- 3./ Az értékelő-elemző osztály munkáját tovább kell fejleszteni, hogy megfeleljen az ügyrendben megfogalmazott funkciók ellátásának. Az osztály az értékelő-elemző, koordinációs és tájékoztató tevékenység hatáskörébe tartozó területein mind koncepcionális, mind működési mechanizmusát tekintve úgy

szervezze, alakítsa munkáját, hogy a még meglévő hiányosságok rövid időn belül megszűnjenek. Az adat és anyagtárolás rendje biztosítsa a TÜK-szabályok által előírt védettséget.

4./ Erősíteni, illetve fejleszteni kell a parancsnoki munkában az értékelő-elemző munkastilust; alapvetően az osztály és osztályvezetői tevékenységben; konkrétan az alábbi irányokba;

- Az osztály és alosztályvezetők a munka tervezésének és szervezésének javítása érdekében fordítsanak nagyobb gondot az irányításuk alá tartozó elhárítási terület áttekinthetőségéhez, értékelhetőségéhez szükséges helyi feltételek jobb megteremtésére, illetve biztosítására.
- Az értékelő-elemző munkában támasszanak az állomány felé magasabb igényt. A felderítő munka során megszerzett információk milyensége és értéke a jelenleginél jobban legyen fokmérője az egyéni munka értékelésének. Alosztályvezetői szinten biztosítani kell, hogy a megszerzett információk tartalmilag első szinten következetesen értékelésre kerüljenek.
- A parancsnoki értékelő munka biztosítsa, hogy a központi értékelő rendszerbe csak az állambiztonsági értéket képező adatok kerüljenek.

Az egységes kémelhárítás értékelő-elemző rendszerének a fejlesztés vázolt útján el kell jutni egy olyan színvonalra, amikor a rendszer a kapitalista hirszerző szerveket egységben számolvéve, az MNK elleni ellenséges tevékenységet összefüggő egészként; össz-kémelhárítási szinten is képes értékelni. Felül tud emelkedni a "csak kémkedést" elhárító funkció értelmezésén és gyakorlatán. Amikor fokozottabb figyelmet képes fordítani a

kémügyeket lehetővé tevő körülményekre, irányokra is, a kémtevékenységet elősegítő objektív és szubjektív feltételek mély elemzésére, az imperialista hatalmak ellenséges tevékenységére általában, s arra, hogy hol és milyen módon akadályozza ez a párt politikájának megvalósulását, azaz a hirszerző szervek aknamunkájának társadalompolitikai hatásaira.

Budapest, 1975. augusztus 1.

40-29-2/1975.

*megye's***A MINŐSÍTÉS MEGSZÚNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. § (2)
bekezdésére figyelemmel.**

T á j é k o z t a t ó

az egységes kémelhárítás értékelő-
elemző munkájának tapasztalatairól.

A Csoportfőnökség vezetői értekezlete megtárgyalta a csoportfőnökségen folyó értékelő-elemző és tájékoztató munka tapasztalatait, jelenlegi helyzetét és az alábbiakat állapította meg:

A kémelhárító munka általános hatékonysága emelésének egyik feltétele az értékelő-elemző munka színvonalának állandó javítása; rendszerének az egyre bonyolultabbá, összetettebbé és nehezebben áttekinthetőbbé váló operatív helyzet objektív követelményeinek megfelelő fejlesztése és folyamatos tökéletesítése. Elméletileg és gyakorlatilag is bizonyított, hogy az értékelő-elemző és tájékoztató munka színvonala közvetlenül befolyásolja a vezetés funkcióinak hatékonyságát, a szervezet tevékenységének eredményességét.

Az elmúlt években, különösen az 1971-es szervezeti igazítások óta jelentős intézkedések történtek a szervezett keretek között folyó értékelő-elemző és tájékoztató munka javítására. Ugyiszintén a parancsnoki tevékenységben az értékelő-elemző munkastilus erősítésére.

Mindezek eredményeként

- Az értékelő-elemző rendszer a végzett munkáról áttekinthetőbb képet tud nyújtani, jobban képes számot adni az ellenséges hirszerző szervek tevékenységének aktivitásáról, esetenként annak irányáról és módszereiről.

- Jobban hozzájárul az egységes és centrális kémelhárítási elv gyakorlati megvalósításához, a központi elveknek a megyei III/II. osztályok munkájában való érvényesítéséhez. Továbbá: a fő ellenség irányába történő általános orientáláshoz.
- Gyakoribbá és alaposabbá váltak a kémelhárítás egyes területeit érintő felmérések, helyzetelemzések, az egyes kémelhárítási témákat érintő összegezések, értékelések. Mindez elősegítette az operatív munka reálisabb tervezését.
- Szervezettebbé és tudatosabbá vált az ellenséges tevékenység tapasztalatainak általánosítása és ennek gyakorlati hasznosítása, ugyszintén a nemzetközi tapasztalatok adaptálása.
- Megkezdődött és alapjaiban kiépült a gépi adatfeldolgozás rendszere. Létrejött és egyre hatékonyabban funkcionál a Központi Kémelhárítási Adattár. A "Titán" terv keretében hosszabbtávu feladatként megkezdődött a "Szignál-8" jelzőrendszer kialakítása. Jelentős előrelépés történt az értékelő-elemző munka technikai eszközfeltételeinek biztosításában.
- Eredményesnek bizonyult a koordinációs tevékenység centralizálása és feladatként a III/II-9. osztály hatáskörébe utalása. Ma már alapvetően biztosított, hogy a 9. osztály felé irányuló információáramlásba bekerülő adatok eljutnak a kémelhárítás, vagy a Belügyminisztérium illetékes szervéhez.
- Fejlődött az értékelő-elemző és tájékoztató munka szervezete, munkastilusa és az információáramlás mechanizmusa.

Az elért eredmények ellenére a tett intézkedések azonban nem hozták a változó objektív szükségletek növekvő követelményeinek megfelelő hatékonyságot. Az értékelő-elemző, tájékoztató

és koordinációs munkában mind elvi, mind gyakorlati vonatkozásban ellentmondások mutatkoznak, amelyek feloldását a kémelhárító szolgálat további eredményes tevékenysége érdekében lényeges kérdésként kell kezelni és ebből a problémafelfogási nézőpontból kell a további szükséges intézkedéseket megtenni.

Az értékelő-elemző, tájékoztató és koordinációs munka főbb hiányosságai, problémái

- Az értékelő-elemző munka elvi és gyakorlati kérdései az operatív tisztek, de a vezetők egy részénél is nem eléggé tisztázottak. A vallott elvek és a folytatott gyakorlat között bizonyos ellentmondás alakult ki. Néhány fontos kérdésben az egységes és pontos értelmezés hiánya is érződik. Így pl. az értékelő-elemző munkáért való felelősség kérdésében. A javulás ellenére az adatszolgáltató kötelezettség változatlanul csak részben érvényesül. Az adatok nagy része nem kerül be a központi értékelő-elemző és tájékoztató rendszerbe. Ilymódon még mindig problémaként jelentkezik az adatok szétforgácsoltsága, nem kielégítő centralizáltsága; ezen keresztül a csoportfőnökségi szintű értékelhetőség feltételének hiánya. A probléma alapvetően kettős veszélyt rejt magában; 1./ elsikkadnak az adatok, 2./ potenciális lehetőséget az ellenséges tevékenység voluntarista és prakticista megítéléséhez; egy-egy ügyön, vagy jelzésen keresztül történő általánosításához, az értékelő-elemző munkában az általános társadalompolitikai összefüggések figyelmen kívül hagyásához.
- Jelenlegi gyakorlatunkban nem alakult még ki az értékelő-elemző munka követelményeknek megfelelő mechanizmusa. A parancsnoki vonalon megvalósuló értékelő, adatszelektáló; értékrendbe soroló tevékenység technikailag nincs összekapcsolva a 9-es osztályon folyó tevékenységgel. A parancsnoki igény az értékelő-elemző munkastilus megkövetelésében az átlomány felé csökkent. Egyre gyakoribb, hogy az alapjelentések nem, vagy csak formális értékeléseket tartalmaznak.

Nem egységes az értelmezés és a gyakorlat a forrás és az információ tárgya titkossági fokának minősítésében. Nem eléggé differenciálódnak a keletkezett információk fontosságuk, vagy kevésbé fontosságuk alapján. Általában az információ témája nem kerül minősítés alá. Az értékelő-elemző munkában ez az értékrendben torzulást eredményez.

- A KKA adattárának folyamatos bővítését célzó munkában erősödött a mennyiségi szemlélet.
- Nem alakult ki egységes elv és gyakorlat abban a kérdésben, hogy milyen anyagokat és milyen megítélés alapján kell a 9-es osztálynak megküldeni. A felderítés legértékesebb adatai nem kerülnek be a központi értékelő rendszerbe, ugyanakkor nagy mennyiségben árasztják el a 9-es osztályt értéktelen anyagokkal.

Értékelő-elemző és tájékoztató rendszerünk meglévő hiányosságai a vezetői állományban azt a jogos hiányérzetet eredményezik, hogy nem kapják meg a szükséges segítséget az irányításuk alatt lévő terület átfogóbb értékeléséhez, áttekintéséhez, a szakmai munka tervezéséhez és szervezéséhez. E hiányérzettel kapcsolatban szükséges annak egyértelműsítése, hogy: 1./ az értékelő-elemző munka összkémelháritási feladat, 2./ az értékelő rendszer csak akkor tud eredményesen visszareagálni, ha értéket hordozó információkkal dolgozik; ha ilyenek folyamatosan keletkeznek és eljutnak a rendszerbe, tehát az értékelő-elemző osztálynak minden állambiztonsági és más belügyi szervek feladatát érintő, értéket képező adatot meg kell kapnia függetlenül annak eredetétől és forrásától.

Az elért eredmények és a meglévő gyengeségek számbavétele, elemzése alapján a kémelháritási csoportfőnökség értékelő-elemző, koordinációs és tájékoztató munkája előtt az alábbi feladatok állnak:

- 1./ Tovább kell fejleszteni az értékelő-elemző munka meglévő központi rendszerét. El kell érni, hogy az megfeleljen a következő elvi követelményeknek:

Az értékelő-elemző, tájékoztató munka rendszerének biztosítani kell, hogy folyamatosan és optimális megbízhatósággal vizsgálni és elemezni lehessen a kémelhárítási feladatként jelentkező, alapvetően a hirszerző szervektől kiinduló ellenséges tevékenység egyes "tipusait", elkülönülő és elkülöníthető változatait, formáit; együttesen, kölcsönös összefüggésükben és külön-külön is; éspedig:

- 1./ nemzeti hirszerző szervek szerinti bontásban,
- 2./ a magyar társadalmi, politikai, gazdasági, tudományos-kulturális, stb. szféra strukturális tagoltságában.

Egyidejűleg a rendszer mindezt úgy tegye lehetővé, hogy az ellenséges tevékenységnek az egyes behatolási csatornákhöz, mint bázislehetőségekhez kötődő megjelenítése, a megszemélyesülő kategóriahordozók is mindenkor vizsgálhatók és kivetithetők legyenek.

- 2./ Főcsoportfőnökhelyettesi utasításban egyértelműen szabályozni kell az információáramlás rendszerét, - a 9. osztály felé történő adatszolgáltatási kötelezettséget.

A parancsnoki értékelő munka feladata, hogy első fokon az információt annak tartalma szerint is minősítse és szelektálja. Biztosítsa, hogy az értékelő rendszerbe csak az értéket hordozó információk kerüljenek.

- 3./ Erősíteni, illetve fejleszteni kell a parancsnoki munkában az értékelő-elemző munkastilust; alapvetően az osztály és osztályvezetői tevékenységben; konkrétan az alábbi irányokba;

- Az osztály és alosztályvezetők a munka tervezésének és szervezésének javítása érdekében fordítsanak nagyobb

gondot az irányításuk alá tartozó elhárítási terület áttekinthetőségéhez, értékelhetőségéhez szükséges helyi feltételek jobb megteremtésére, illetve biztosítására.

- Az értékelő-elemző munkában támasszanak az állomány felé magasabb igényt. A felderítő munka során megszerzett információk milyensége és értéke a jelenleginél jobban legyen fokmérője az egyéni munka értékelésének. Alosztályvezetői szinten biztosítani kell, hogy a megszerzett információk tartalmilag első szinten következetesen értékelésre kerüljenek.
- A parancsnoki értékelő munka biztosítsa, hogy a központi értékelő rendszerbe csak az állambiztonsági értéket képező adatok kerüljenek.

Budapest, 1975. augusztus 1.